

Dr. Jánossy Istvánné, született Hugyecz Jolán visszamelékezései, részletek

(...)

Emlékszem, a gyerekkorom nagyon szép volt. Édesapámat nagyon szerettem, ő az az ember volt, aki mindent megértett, sohasem szidott apró dolgokért, de mindig láttam, hogy tudja, látja, és fontosnak tartja, hogy szóljon, és csak egy szempillantására is tudtuk mit akar, mit kell tennünk. Jellemző erre, hogy édesanyám mindig panaszkodott rám, hogy rossz vagyok, nem bírt velem. Apám ekkor azt mondta: „Nem értem, nekem semmi bajom veled! Gyere velem!” Hát én nem bántam, ezt akartam csak, és jártam vele az épületeket, emeleteket. A telepen voltak az istállók, lovak, mert akkor még kocsin járt apa minden építkezésre, sőt Selmeczbányára, Breznóbányára, mindenütt a nagyobb építkezésekre. Édesapám eleinte, amíg a Wunsch-cégnél volt, Besztercebányán nagyobb épületeit, különösen a Deák Ferenc utcában, hasonló reneszánsz épületeket épített a Holesch családnak szemben a Törvényszékkal. Utána önállósította magát, már annyiban, hogy társa lett édesanyám másodunoka testvérének. Ők lettek a Hugyecz-Rosenaner cég. Rendesen csak nagy építkezéseket vállaltak, mint a selmeci főiskola, selmeci gimnázium, a tanító képző. Ezek mind jóformám rövid időközökben készültek. Utolsó nagy munkái a Besztercebányai Kamaraudvar – mert így hívták azt, amelyikben a kis állomás felé egy kapu vezet a Főtértől lefelé: tervezte Wälder és kivitelezte a Hugyecz-Rosenaner cég. Az ívnek a fölállításáról, miután itt Budapesten is ugyanezt találta a Madách Imre téren, ott a piros téglapépületek között ezt az ívet, és eszembe jutott egy gyermekori jelenet, mikor a tervek szerint kezdték fölrakni azt az ívet. De valahogy nem ment. Akkor édesapám nagyon finoman megkérte, hogy engedje meg a műegytemi tanár úr a Wälder, hogy a kőműves Kalina bácsi hadd próbálja meg fölteni. A Kalina bácsinak állt, a számítások szerint nem állt a félkör. És ez eszembe jutott gyerekkoromból. A Kalina bácsinak a piros arcú Jankó a fiacskája, aki rendesen a ház körül is sok mindent tett vett, és nagy kedvencünk volt. Hogy csak a Kalina bácsi mellett dolgozott a Laci bátyám, mert mikor azt mondta, hogy az leszek, ami apa, akkor gyerekkorától kezdve mint inas dolgozott reggel 6-tól - déli szünet – igaz, hogy a déli szünet hosszabb volt – este 6-ig, minden nyári szünetben, húsvétkor anyám sopánkodása mellett. A 3 év után megvolt úgy a 3. gimnáziumi vizsgája, mint a kőműves segéd vizsgája, utána 3 évig ácssegéd volt, és 3 évig kőfaragó segéd lett a Horn cégnél, a Horn kőfaragónál. Azután ment ilyen előkészülettel a Műegytemre. Utána pedig Olaszországba, utána újra a Műegytemre.

Először érettségi után Brailába ment, hajóra szállt egy osztálytársával, akinek a sógora hajóskapitány volt. Ha jól emlékszem Petrikovics. És elmentek körös-körül, a Gibraltári szoroson jöttek vissza és Németországban, Hollandiában, ott jöttek keresztül, mindent látva, mindent tapasztalva – így indult a Műegytemre. Minden állomáson, illetve nagyobb városban kiszállhattak, megnézhatték. Kadettek voltak a hajón a barátjával együtt. Ezzel indult. Érettségi után meg azonnal Olaszországba küldte apa tanulmány útra, ott érte a háború és a behívása.

Azután katona volt, háborúban volt, fogságba esett – így került Shanghaiba, mint előbb említettem Utána mikor ott is kommunizmus lett, eljött, 32 évig volt Shanghaiban, megalapította a magyarok szövetségét, ott annak az elnöke volt. 175-en voltak körülbelül a tagjai, mindegyiken segített, ha lehetett és tiszteletbeli magyar konzul volt. Ezután elment Svájcba, ott találkoztam vele a háború után, mi utaztunk ki hozzá, azután elment Berkelybe, a gyerekei után. Azért választotta ezt a várost, mert egyetem volt, sokat lehetett az egyetemen. Hazahaza jött Shanghaiból is. Már több ízben megfordult ott és külön kihallgatáson fogadták, mert a háború alatt megmentette ott a magyar apácákat, és azon kívül, amit lehetett. (Róma?) A Szent Péter templom körül már akkor lebontották a házakat és rendezték a tereket. Őt is felkérték, hogy tervezze meg a teret. Ez meg is jelent egy folyóiratban - ennek a dokumentumait megkaptuk. Azon kívül Szt. Péter sírját is mikor keresték, azt is végig járta ott, mert kapcsolata volt ott, és ilyen műszaki tanácsadó volt. Majdnem bent maradtak egyszer, mert a világítás megszűnt. Nagyon szép gyűjteménye volt a Pápák könyve – ezt a sok kötetet mind megszerezte magának. Úgyhogy szinte el sem hitték, hogy lutheránus létére ennyire ismeri az Egyház dolgait. Ennek az a magyarázata, hogy fiatalabb korában választani akart a lelkészi és építészeti pálya között, tekintve, hogy családjuk anyai ágon a Skultéty evangélikus papok leszármazottai. Nagypám is pap volt, Kassa lelkésze. A bátyja pedig nevezetes költőjük és a tót gimnázium igazgatója volt. 1842-ben adták ki az első gyűjteményét a szlovákiai gyermekvers énekeket, népdalokat. Egymás után jelentek meg a többi kötetei is.